

«УХВАЛЕНО»

«ПОГОДЖЕНО»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова Учнівського
комітету
_____ І.А.Равнишин
_____ 2020 року

Голова батьківського
комітету
Сопівського ліцею
_____
_____ 2020 року

Директор Сопівського
ліцею
_____ Л.П.Угринчук
_____ 2020 року

МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками Сопівського ліцею Печеніжинської селищної ради ОТГ Коломийського району Івано- Франківської області

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

ПЛІДНА СПІВПРАЦЯ МІЖ УСІМА УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ ҐРУНТУЄТЬСЯ НА ТАКИХ ТВЕРДЖЕННЯХ:

*“Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах.
Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного
в дусі братерства”*

Стаття 1 Загальної декларації прав людини

*“Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і
збільшення поваги до прав людини і основних свобод”*

Частина 2 статті 26 Загальної декларації прав людини

*“Найкраще забезпечення інтересів дитини має бути керівним принципом для
тих, хто несе відповідальність за її освіту і навчання; насамперед таку
відповідальність несуть її батьки”*

Принцип 7 Декларації прав дитини, ухваленої резолюцією 1386 (XIV)
Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року

*“Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої
цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних
здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації
компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до
свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь
іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального,*

економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору” Закон України “Про освіту”

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО:

Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби учня.

Освітній процес ґрунтується на співпраці педагогів, батьків та учнів. Саме взаємодія в межах трикутника “учень-учитель-батьки” створює простір для сучасної ефективної освіти.

В основу співпраці між усіма учасниками

освітнього процесу покладені принципи

педагогіки партнерства:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство;
- принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов’язань, обов’язковість виконання домовленостей).
- Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на принципах рівноправності, толерантності, академічної доброчесності, неприпустимості булінгу та психологічного насильства.
- Співпраця має відбуватись на засадах обов’язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов’язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін.
- Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в шкільному просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

РОЗДІЛІ.

ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО:

ЛІЦЕЙ ЯК СПІЛЬНОТА ТА ОСЕРЕДОК МІСЦЕВОЇ ГРОМАДИ МОЖЕ СТВОРИТИ ВЛАСНІ ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ, ЩО НЕ СУПЕРЕЧАТЬ ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВУ. ВОНИ МАЮТЬ БУТИ ПУБЛІЧНИМИ, ВСІМ ВІДОМИМИ, ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИМИ, ЗРОЗУМІЛИМИ ВСІМ І ПРИЙНЯТНИМИ ДЛЯ ВСІХ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЛІЦЕЇ. ПРАВИЛА МАЮТЬ ҐРУНТУВАТИСЬ НА ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЯХ, ПРИНЦИПАХ ДЕМОКРАТІЇ ТА ПРОЗОРОСТІ В УХВАЛЕННІ РІШЕНЬ, РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ВСІХ ПОСЛУГ, ПОВАГИ ДО РІЗНОМАНІТНОСТІ КУЛЬТУР.

1.1 РОБОТА ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Ліцей є осередком місцевої громади, мета існування якого – освіта і всебічний розвиток учнів, а також осередком спілкування і співпраці для місцевої громади міста, району, села. Низка рішень у житті ліцею, зокрема правила і регламенти, які не суперечать чинному законодавству, може ухвалюватися на засадах громадського самоврядування

- Ключові питання взаємодії між учасниками освітнього процесу в ліцеї вирішуються на Раді ліцею та загальних зборах учасників освітнього процесу (конференції). Загальних зборах, які формуються з представників освітнього самоврядування педагогів, учнів та батьків. У разі потреби на Загальних зборах для вирішення поточних питань життя ліцею може бути обрана Координаційна рада, сформована з представників усіх учасників освітнього процесу. Координаційна рада може збиратися за потреби або регулярно – один раз на місяць. Адміністрація ліцею надає приміщення для роботи органів батьківського та учнівського самоврядування.
- Запорука плідної роботи громадського самоврядування в ліцеї – максимальна залученість усіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними. Канали комунікації в ліцеї мають бути доступними і зручними для всіх. Члени освітньої спільноти, які не мають можливості користуватися сайтом та/або месенджерами і сторінками в соцмережах, мають бути забезпечені зручними та зрозумілими для них формами комунікації і зворотного зв'язку на кшталт дошок оголошень у ліцеї, скриньок, куди можна кидати записки з пропозиціями, тощо.
- Показником дієвості громадського самоврядування в ліцеї є налагоджені механізми зворотного зв'язку: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій, голосувань, створення “банку пропозицій та ідей” тощо, врахування запитів і пропозицій у подальшій роботі.
- Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в школі може бути процедура самооцінки, яка проводиться за рішенням органів

ліцейного самоврядування. Самооцінка проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

1.2. Правила та регламент.

ВСТУП

Місія Сопівського ліцею (далі – «ліцей»), здобувачі освіти (далі – «учні») стверджує, що ми розвиваємо моральні та етичні духовні якості учня і почуття розуміння інших. Наша візія передбачає, що учні мають бути організованими, свідомими, турботливими та відповідальними, вони мають поважати права інших і робити свій внесок у загальне благо.

Маючи це на увазі, ми створюємо політику прогресивної дисципліни, яка відображає місію та візію ліцею.

У будь-якій великій групі людей конфлікт, природно, має місце. І нашою метою є навчити вирішувати конфлікти, використовуючи позитивні стратегії задля отримання виграшних результатів. Може статися, що деякі учні відчуватимуть труднощі в дотриманні вимог, встановлених у спільних інтересах.

Керівництво ліцею несе відповідальність за забезпечення дотримання правил поведінки для учнів, і повинно мати значну свободу дій для задоволення індивідуальних потреб учнів та здійснення судження в контексті конкретних обставин. Наслідки за недотримання очікуваної поведінки можуть відрізнятись в кожній окремій ситуації для кожного окремого учня.

У випадку легкої або незначної провини педагогічний склад ліцею повинен допомагати учням усвідомити неправильність їхніх дій та використовувати такі ситуації, щоб навчити дітей знаходити альтернативні варіанти з позитивними результатами.

У разі некоректної поведінки дисциплінарні заходи повинні бути застосовані в рамках, коригування та співчуття. Ліцей буде використовувати ряд заходів, орієнтованих на зміцнення позитивної поведінки і допомоги учням у визначенні правильного вибору.

Вступаючи до ліцею, учні та батьки погоджуються виконувати її правила та підтверджують розуміння їх важливості. І діти, і дорослі є відповідальними за їх (не)виконання.

1. За якість та кількість знань, які надаються учню , відповідальність несуть вчителі.

Права та обов'язки ліцею

1. Організація освітнього процесу в ліцеї є регламентованою згідно навчального плану, а також розкладу, що самостійно розробляються і затверджуються педагогічною радою ліцею.
2. Педагогічні працівники ліцею мають право вільно обирати та використовувати освітньо-виховні методики, навчальні посібники і матеріали, іншу навчально-методичну літературу, а також сучасні методи контролю та оцінки навчально-пізнавальної діяльності учнів.
3. Ліцей також має право створювати студії, групи, секції, що працюють згідно програм додаткової освіти дітей. З метою розвитку та удосконалення освітнього процесу ліцей залишає за собою право змінювати педагогів протягом навчального року.
4. Ліцей гарантує проведення занять згідно освітньої програми протягом навчальних тижнів на рік. Ліцей гарантує надання всіх навчальних посібників, необхідних для опанування навчальної програми. Тривалість занять у молодшій, середній та старшій школі складає 35-40-45 хвилин. Розклад занять передбачає перерви для харчування здобувачів освіти та відпочинку.
5. Протягом навчального року ліцей залишає за собою право вносити зміни в навчальну програму та шкільні правила, а також зобов'язується завчасно повідомляти про це учнів і батьків.
6. Ліцей зобов'язується інформувати батьків про навчальні досягнення учнів, всі зміни у розкладі занять, шкільні новини.
7. Ліцей не несе відповідальності за дітей, що очікують батьків після занять, за учнів, які покинули приміщення ліцею без дозволу батьків чи адміністрації, а також за речі, втрачені чи забуті учнями або батьками.
8. Вчителі ліцею діють згідно посадових обов'язків вчителя та класного керівника.
9. **За якість та кількість знань, які учень засвоїв, відповідальність несе сам учень.**

Правила Поведінки ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

Ці Правила розповсюджуються на всіх учнів закладу освіти і є обов'язковими.

I. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

1. Правила поведінки учнів базуються на законах України, постановах Міністерства освіти та науки України та органів місцевого самоврядування, Статуті Сопівського ліцею.
2. Учень приходять в ліцей за 15-10 хвилин до початку занять, чистий і охайний, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя до наступного уроку.
3. Не можна приносити на територію закладу з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогнебезпечні речовини; спиртні напої, сигарети, наркотики і інші одурманюючі засоби і отрути, а також токсичні речовини і таблетки.
4. Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.
5. Не можна без дозволу педагогів або медичної сестри (за узгодженням з батьками) йти з ліцеєм в урочний час.
6. У разі пропуску занять до 3-х днів учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або записку від батьків (осіб які їх замінюють) про причину відсутності на заняттях. У разі пропуску більше трьох днів учень зобов'язаний представити довідку з медичної установи. Якщо учень неспроможний відвідувати ліцей в будь-який день через хворобу або за будь-яких інших причин з відома батьків, необхідно надати відповідну заяву від батьків перед початком навчального дня.
7. У разі пропусків 10 навчальних днів без поважної причини розглядатиметься справа дитини і передається до Служби у справах дітей.
8. Учень повинен проявляти пошану до старших, піклуватися про молодших. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші — молодшим, хлопчики — дівчаткам.
9. Поза ліцеєм учні поведуться скрізь і усюди так, щоб не принизити свою честь і гідність, не заплямувати добре ім'я ліцею.
10. Учні бережуть майно ліцею, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території ліцею.
11. Учні, які знайшли втрачені або забуті, на їх думку, речі, належить здати черговому, який знаходиться на першому поверсі ліцею (в гардеробі), черговому вчителю, класному керівнику або адміністрації.
12. Залякування і знущання над людиною або твариною є неприпустимими формами поведінки учнів у ліцеї.
13. Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені програмою.
14. На першу вимогу вчителя учень зобов'язаний представляти щоденник.
15. Учень повинен щодня вести записи домашніх завдань у щоденнику.

16. Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, інструменти і письмове приладдя.
17. На території ліцею заборонені будь-які фінансові операції між учнями. Виключення складають шкільні економічні та благодійні проекти.
18. Учням не дозволено замовляти будь-яку доставку на адресу ліцею та приводити тварин.

II. ПОВЕДІНКА НА УРОКАХ

1. Учні входять до класу до 1 дзвінка. Запізнюватися на уроки без поважних причин заборонено.
2. Коли вчитель входить у клас, учні встають, вітаючи вчителя. Так само учні вітають будь-якого дорослого, який увійшов до класу під час занять, окрім уроків інформатики, коли учні працюють за комп'ютером, та уроків технології(трудове навчання), коли учні працюють з інструментами.
3. Під час уроку не можна ходити по класу без дозволу вчителя, голосно розмовляти, кричати, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми і іншими справами, що не стосуються уроку.
4. Кожен учень відповідає за збереження санітарного стану та майна на своєму робочому місці.
5. Якщо під час занять учню необхідно вийти з класу, то він повинен попросити дозволу у вчителя.
6. Учень на уроці зобов'язаний виконувати всі вимоги вчителя.
7. Не дозволяється жувати гумку, користуватися плеєром на уроках.
8. Мобільним телефоном дозволяється користуватися тільки у випадках , визначених вчителем і пов'язаних з освітнім процесом. На контрольні , самостійні роботи або за вимогою вчителя мобільні телефони складаються учнями у спеціально відведені ящики.
9. Учні несуть відповідальність за зберігання власних мобільних телефонів та інших персональних гаджетів.
10. Під час відповіді на запитання вчителя учень повинен відповідати голосно, виразно, зрозуміло.
11. Якщо учень хоче поставити питання вчителю або відповісти на питання вчителя, він піднімає руку.
12. На уроці учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.
13. На уроки фізичної культури учні приходять у спортивній формі та спортивному взутті. Без дозволу вчителя в спортивний зал учням вводити забороняється. Учні, звільнені від занять фізкультурою, обов'язково присутні в залі, переодягнені в спортивну форму
14. Учень має право в коректній формі відстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань, які стосуються теми уроку.

15. Учні зобов'язані знати і дотримуватися правил техніки безпеки як під час уроків, так і після.

III. ПОВЕДІНКА УЧНІВ ДО ПОЧАТКУ, НА ПЕРЕРВАХ І ПІСЛЯ УРОКІВ

1. Під час перерви учень зобов'язаний:

— вийти з класу, якщо попросить вчитель;

— учні на перервах знаходяться на своєму поверсі;

— підкорятися вимогам чергового вчителя по поверху, чергового учня;

— при зустрічі з вчителями, батьками, дорослими відвідувачами ліцею учні вітаються і звільняють дорогу;

— по сходах, коридорах ходити тільки по правій стороні;

— учням забороняється входити до вчительської без дозволу;

— забороняється вживати непристойні вирази і жести, шуміти, заважати відпочивати іншим.

2. Час перерви — особистий час кожного учня. Він може його проводити по своєму розумінню, проте не повинен заважати іншим.

3. Під час перерви учні можуть вільно переміщуватися у ліцеї, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися в цілях безпеки.

4. Під час перерв учням категорично забороняється залишати будівлю задля збереження життя та здоров'я та з метою уникнення випадків травматизму серед учнів. На великій перерві, коли дозволяють погодні умови, учні можуть виходити на шкільне подвір'я на прогулянку. Забороняється виходити за межі шкільного подвір'я.

5. Під час перерв забороняється бігати у ліцеї, по сходах, поблизу вікон, грати в м'яча у класі, коридорах та інших місцях, не пристосованих для ігор.

6. Під час перерв забороняється штовхати один одного, гратися в небезпечні ігри, кидатися портфелями і іншими предметами і застосовувати фізичну силу.

7. У закладі та на території категорично забороняється розпивання спиртних напоїв, куріння та вживання наркотичних речовин.

8. Категорично забороняється самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконнях.

9. На перервах учні можуть звернутися до свого класного керівника, чергового адміністратора ліцею за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

IV. ПОВЕДІНКА УЧНІВ У ЇДАЛЬНІ

1. Під час харчування в їдальні належить дотримуватися хороших манер і поводитися пристойно.
2. Учні повинні шанобливо ставитись до працівників їдальні.
3. Учні приходять в їдальню після закінчення уроку, дотримуються черги при отриманні їжі.
4. Розмовляти під час прийому їжі слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.
5. Учні дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.
6. Забороняється заходити в їдальню у верхньому одязі.
7. Забороняється виносити з їдальні їжу.
8. Дотримання правил особистої гігієни учнями під час харчування
9. ВИМОГИ ДО ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ УЧНІВ
10. Необхідно мати охайний вигляд. Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і суспільства.
11. Не можна зловживати косметикою і носити багато прикрас на заняття.
12. Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках недоречний.
13. Знаходитися в ліцеї у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
14. На урочисті загальношкільні заходи учні приходять у святковій формі.
15. На вечори, концерти учні вибирають одяг по рекомендації батьків і на свій розсуд.

VI. ЧЕРГОВИЙ ПО КЛАСУ І ЛІЦЕЮ

1. Черговий по класу учень під час перерви має перевірити навчальний кабінет, підготувати дошку, забезпечити порядок у кабінеті.
2. Черговий учень має право зробити зауваження іншим учням щодо правил поведінки та санітарних правил у навчальному кабінеті.
3. Черговий клас по ліцею (з числа учнів 5-8 класів) має приступити до чергування за 30 хв. до початку занять. Чергування по ліцеї триває один навчальний тиждень протягом робочого дня (з 8.00 до 16.00).
4. Черговий клас по ліцеї здійснює чергування згідно з Обов'язками чергового класу, затвердженими на початку навчального року.
5. Чергові учні допомагають черговому адміністратору і черговому вчителю у здійсненні контролю за чистотою, порядком у ліцеї, за виконанням всіма учнями цих правил.
6. Чергові учні носять бейджики.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Незначні порушення

Незначні порушення — це ті, які не несуть небезпеки для життя і здоров'я, але негативно впливають на атмосферу в класі: порушення шкільних правил, знущання, дражнення, приниження, глузування, ненормативна лексика, жбурляння предметами, грубість, агресивна поведінка, неповага, обман, фальсифікація, плагіат, зухвала поведінка, опір педагогам, нецільове використання електроніки, комп'ютерів, Інтернет, публічний показ прихильності, зневага учнівських обов'язків, недотримання правил безпеки.

Можливі наслідки незначних порушень

- Навчання відповідальності за свої дії.
- Навчання альтернативному вибору, який матиме позитивні результати.
- Написання пояснювальної записки (Think paper).
- Витримка часу (тайм-аут).
- Виховна розмова з класним керівником.
- Написання листа вибачення
- Затримання після занять.
- Спілкування з батьками по телефону, листування або персональна зустріч.
- Консультація практичного психолога, соціального педагога.
- Зустріч учня з директором.

Значні порушення

До таких відносяться: залякування (у тому числі в інтернеті), загроза інформаційній безпеці ліцею та його інформаційно-комунікаційній системі, загроза фізичним насильством, заподіяння шкоди іншим у результаті бійки, дискримінація, расизм, загроза насильства сексуального характеру, куріння, наявність або вживання алкоголю, наркотиків, крадіжки, вимагання, вандалізм, загроза заподіяння шкоди, володіння порнографічними матеріалами, володіння зброєю або копією зброї та інші порушення.

Можливі наслідки значних правопорушень

- Негайна персональна зустріч із батьками.
- Укладання з учнем поведінкового контракту.
- Відшкодування збитку шкільного майна.
- Передача справи на розгляд відповідних органів влади (поліція, прокуратура).

3. За поведінку дитини у ліцеї та на її території відповідальність несуть батьки.

УЧАСТЬ БАТЬКІВ

Навчання – це не двосторонній процес взаємодії учнів та вчителів, в ньому присутня і третя, не менш важлива, сторона – батьки. Саме тому ми приймаємо до ліцею не лише дитину, а й найближчих для неї людей – тата і маму, тобто всю сім'ю, і бачимо батьків активними учасниками навчально-виховного процесу на рівні з учнями та вчителями. Такий підхід є абсолютно природним, адже сім'я – це середовище первинної соціалізації дитини, джерело її емоційної підтримки, засіб передачі та збереження цінностей. Оскільки основною метою ліцею є формування всебічно та гармонійно розвиненої, щасливої особистості з лідерськими якостями, без участі батьків досягти її реалізації буде неможливо.

Ми чекаємо від батьків:

- віри у свою дитину та прийняття не лише її сильних сторін, а й слабких;
- бажання розвивати творчі здібності та всіляко заохочувати прояви ініціативи свого сина чи дочки;
- довіри до всіх, хто працюватиме з дитиною: до керівництва ліцею, вчителів, тьюторів, психологів, адже всі вони – професіонали, віддані своїй справі, які живуть дітьми, дивляться з вами в одному напрямку і готові до діалогу та співробітництва;
- чіткого розуміння, що дитина перебуває на території закладу весь день і для неї це чималий відрізок часу. Навчання є своєю роботою, що повинна цінуватися і сприйматися так само, як і ваша щоденна робота. Тут у дитини з'являються нові друзі, відкриваються невідомі раніше істини, розвиваються таланти. Одним словом, вона проходить шлях соціалізації, який часом не може обійтися і без певних розчарувань та проблем. А тому ми просимо вас цікавитися шкільними справами дитини, підтримувати її і одразу звертатися до нас, якщо ви помітили якісь зміни в поведінці;
- толерантності до думок, традицій та матеріального статку інших родин;
- підтримки здорового способу життя;
- поваги до української мови, культури та традицій та мови і традицій національних меншин.

Ми завжди відкриті для вас і впевнені, що разом нам вдасться в повній мірі досягти поставленої мети.

Правила для батьків.

1. Вхід батьків в навчальну зону ліцею, коли проходить освітній процес, суворо заборонено. Відвідування уроків і/або факультативів можливе лише під час Дня відчинених дверей.
2. Батьки можуть відвідувати виховні заходи, які заплановані в навчальному закладі.
3. У ліцеї недопустимі будь-які види агресії з боку батьків стосовно інших учнів, вчителів ліцею чи її адміністрації.

4. Батьки дозволяють адміністрації використовувати фотографії, відео зйомку і/або опитування дітей, зроблені у закладі, для опублікування на електронних сайтах, у газетах, чи у соціальних мережах (Facebook). Якщо батьки виступають проти використання школою цих матеріалів з рекламною метою, вони повинні заповнити відмовний формуляр.
5. Всі питання пов'язані з навчанням та поведінкою дитини батьки можуть вирішувати, заздалегідь, домовившись з класним керівником, на консультаціях з вчителями-предметниками, які проходять в один з днів на канікулах з 15.00 до 17.00 або на батьківських зборах. Зустрічі з вчителями можна призначити після закінчення освітнього процесу.
6. Заходити на урок батькам заборонено.
7. Батьки матеріально відповідальні за пошкодження шкільного майна дитиною.

1.3 ПРИНЦИПИ ФІНАНСУВАННЯ ТА СПІВФІНАНСУВАННЯ

Фінансова діяльність шкільної спільноти ґрунтується на принципах відкритості, зрозумілості та прозорості. Можлива співучасть батьків у фінансових витратах ліцею є добровільною та може бути спрямована переважно на цільові проекти, що слугують покращенню освітнього процесу та розвитку ліцею як осередку місцевої громади і знайшли підтримку більшості класної або шкільної спільноти.

1.3.1 ФІНАНСУВАННЯ КОШТОМ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТІВ

- Усі члени шкільної спільноти мають вільний доступ до інформації про кошторис і фінансовий звіт ліцею. Окрім інформації про надходження й використання всіх отриманих коштів, адміністрація ліцею має надавати інформацію про запити на фінансування до засновників ліцею, місцевої влади, спонсорів тощо, а також відповіді на них.
- Інформація про всі матеріальні цінності, отримані ліцеєм від батьків чи благодійних організацій, має бути опубліковано на сайті ліцею. Керівництво закладу освіти обліковує їх відповідно до законодавства та зобов'язується використовувати їх лише в інтересах ліцею.
- Адміністрація ліцею бере на себе зобов'язання подавати всю фінансову інформацію (або інформацію про всі кошти, які отримує заклад з різних джерел) вчасно, достовірно і доступно для розуміння будь-якому учаснику освітнього процесу. Питання щодо кошторису та фінансового звіту вирішуються через звернення до адміністрації ліцею або відділу освіти, молоді та спорту Печеніжинської селищної ради ОТГ Коломийського району Івано-Франківської області.
- Раз на рік директор публічно звітує про виконання річного плану ліцею та презентує план розвитку закладу на наступний, а також пов'язані з цим планом очікувані фінансові потреби.

1.3.2. ДОДАТКОВЕ СПІВФІНАНСУВАННЯ СИЛАМИ БАТЬКІВ

- Основною метою додаткового співфінансування силами батьків можуть стати цільові проекти, гроші на які збираються за принципом відкритого

оголошення. Проект можуть оголосити адміністрація ліцею, вчитель, батьки або учні. Проект виноситься на розгляд спільноти (класу або ліцею) і реалізується, якщо отримує належне фінансування на добровільних засадах. Кожен з членів батьківської спільноти самостійно вирішує, чи бажає фінансово підтримати проект, і також самостійно визначає розмір власної фінансової участі. Обов'язковою умовою такого співфінансування є оприлюднення переліку потреб та їхньої вартості.

- Можливе співфінансування силами батьків здійснюється за принципами:
- **добровільності**: ніхто не може нікого примусити здавати гроші на будуще;
- **конфіденційності**: без згоди людини ніхто не має права публічно оголошувати, узяла вона участь у співфінансуванні чи ні;
- **прозорості та регулярної звітності**.
- Співфінансування ліцею силами батьків є частиною кошторису ліцею і відображається на сайті ліцею у розділі «Батькам», графа «Благодійний фонд». Гроші приймаються виключно в безготівковій формі та надходять на рахунок Благодійного фонду допомоги. Якщо батьки вирішили передати ліцею будь-які матеріальні цінності, останні мають бути взяті на облік за актом приймання-передачі з визначенням їхньої балансової вартості.
- Батьки мають можливість контролювати та перевіряти реальні потреби ліцею в їхньому співфінансуванні. Наявність або відсутність грошей на рахунку ліцею або засновника можна перевірити через відкриті реєстри та/або відповідний запит на отримання публічної інформації до засновника ліцею. Перевірити адекватність тендерних закупівель можна через сайт ProZorro. Пересвідчитись, чи дійсно існує потреба у співфінансуванні силами батьків певних речей (миючих засобів, фарби тощо), батьки можуть ініціювати інвентаризаційну перевірку і створити відповідну комісію, що перевірить фактичну наявність або відсутність речей, на закупівлю яких пропонується співфінансування.

РОЗДІЛ 2. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО: ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС МАЄ БУТИ СПРЯМОВАНИЙ НА ВСЕБІЧНИЙ РОЗВИТОК І ПОДАЛЬШУ УСПІШНУ САМОРЕАЛІЗАЦІЮ УЧНЯ В ДОРΟΣЛОМУ ЖИТТІ – ЯК ОСОБИСТОСТІ, ГРОМАДЯНИНА Й ФАХІВЦЯ.

2.1 ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Організація освітнього процесу ґрунтується перш за все на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів навчання і праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація ліцею, батьківська та учнівська спільноти мають усебічно сприяти реалізації цих прав вчителя.

- Водночас батьки та учні (старшокласники) можуть бути ініціаторами та/або брати участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:
  - у межах Типового робочого плану колективно обирати предмети варіативної складової освітньої програми з урахуванням запитів більшості або профорієнтаційних перспектив;
  - подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заявки на освітні, соціальні й культурні гранти;
  - залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо; шукати можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.
- Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, рефератів, проектів тощо є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначною та простою зрозумілою мовою, мають бути вивішені в класах, на інформаційній дошці в ліцеї, розміщені на сайті ліцею тощо.
- Механізмом перевірки якості освіти в ліцеї, зокрема, може бути процедура самооцінки, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

2.2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЗА МЕЖАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Позаурочна діяльність має бути спрямована на:

- **всебічний розвиток учнів**, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості;
- **виявлення і розвиток талантів**;
- **налагодження та укріплення партнерських зв'язків між членами спільноти**: батьками, педагогами та дітьми. Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом: наставництво старшокласників над учнями молодших класів, “школа для батьків” під проводом учителів або адміністрації ліцею, гуртки, лекції та інша освітня активність для освітян і батьків, спільне дозвілля, екскурсії тощо.
- Усім учням має бути надана можливість спробувати себе в творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо: критеріями участі в творчих конкурсах є не наявність відповідних навичок, а виключно бажання учня. Форма і зміст таких заходів

обираються та плануються спільно з учнями; пріоритетом у виборі форм позаурочної творчої активності є бажання учнів.

- У позаурочний час учні за бажанням можуть брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; відповідний учитель надає допомогу в підготовці. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації ліцею.
- Запорукою добровільної участі в позаурочній діяльності є її відкрита програма та попереднє оголошення загальношкільних учнівських заходів, що обговорюється та пропонується заздалегідь на кожен місяць, чверть або семестр. Такий порядок дає можливість бажаним заздалегідь визначитись, у яких видах позаурочної діяльності вони б хотіли взяти участь. Учні та батьки можуть вносити свої пропозиції на наступний рік і брати участь у складанні програми заходів.
- Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в ліцеї може бути опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

РОЗДІЛ 3. БЕЗПЕКА В ЛІЦЕЇ

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО: ОBOB'ЯЗКОВИМ ЕЛЕМЕНТОМ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ Є ЗАДОВОЛЕННЯ ДЛЯ ВСІХ ЙОГО УЧАСНИКІВ НА НАЛЕЖНОМУ РІВНІ ОСНОВНИХ ПОТРЕБ ЛЮДИНИ (ЗОКРЕМА ФІЗІОЛОГІЧНИХ, СОЦІАЛЬНИХ ТА ПОТРЕБ У БЕЗПЕЦІ – ФІЗИЧНІЙ І ПСИХОЛОГІЧНІЙ).

3. 1. СПРИЯТЛИВЕ ФІЗИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Адміністрація ліцею в співпраці з усією шкільною спільнотою розробляє методи та шляхи забезпечення задовільнення основних фізичних потреб у шкільному середовищі.

- Серед основних фізичних потреб усіх учасників освітнього процесу в шкільному середовищі є такі:
- **вільний доступ до свіжого повітря.** На великій перерві, коли дозволяють погодні умови, учні можуть виходити на шкільне подвір'я на прогулянку. Забороняється виходити за межі шкільного подвір'я. Ліцей має забезпечити наявність свіжого повітря в класах під час занять, регулярне провітрювання класів під час перерви та можливість прогулянок дітей на шкільному подвір'ї під час перерв;
- **вільний доступ до питної води.** Фонтанчики або кулери з питною водою мають бути завжди доступними всім учасникам освітнього процесу в ліцеї;
- **вільний доступ до туалета.** Шкільні туалети мають відповідати потребам людини в повазі до її гідності та сучасним гігієнічним нормам. Туалети мають бути облаштовані індивідуальними кабінками з дверима, що

зачиняються, сучасними сантехнічними системами, водою та милом для миття рук;

- **доступна якісна їжа.** У ліцеї має бути організовано гаряче харчування. Одним з критеріїв в організації роботи шкільної їдальні, має стати надання сучасного збалансованого харчування. Вітається також осучаснення інтер'єру їдальні, посуду та естетики подачі страв, а також забезпечення вибору учнями страв з урахуванням їхніх смаків.
- надання домедичної допомоги в разі потреби.

3. 2 БЕЗПЕЧНЕ ТА КОМФОРТНЕ ПСИХОСОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Усі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу в ліцеї та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою. Психологічне насильство та булінг є неприпустимими в стосунках між усіма учасниками освітнього процесу. Правила ліцею та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу мають передбачати комфортне психологічне середовище для всіх і кожного.

- У ліцеї організовується психологічна та соціально- педагогічна підтримка для учнів. Психологічна служба в ліцеї має бути забезпечена організаційними можливостями для ефективної роботи. Необхідне виділення окремого кабінету для роботи практичного психолога, соціального педагога. У ліцеї також може бути скринька для анонімних звернень до психолога.
- Під час перебування в ліцеї вчителі та учні повинні мати простір і час для відпочинку та психологічного розвантаження. Разом з простором для відпочинку педагогів (вчительською кімнатою) в ліцеї має бути створений простір для психологічного розвантаження та відпочинку учнів.
- Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в ліцеї може стати анкетування всіх учасників освітнього процесу
- Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в ліцеї вирішуються на рівні адміністрації ліцею. Розгляд та розв'язання конфліктів також можуть здійснюватися Координаційною радою або Загальними зборами закладу, засновником закладу освіти Печеніжинською селищною радою ОТГ Коломийського району Івано-Франківської області (органом управління у сфері освіти, який діє від імені засновника). Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.